

Minner fra Mariholtet Del II - Dagliglivet

Av Olaug Therese Arianssen

Bildet er muligens tatt på en søndag, siden flagget er oppe på kaféen. Fotografen står på delet mellom Mariholtet og Speed sin hytte og tomt, nesten ved den nye demningen.

Mariholtet var på ca. 100 mål. Jordene var mange og små, men med spett og hest ble det gjort en del nydyrking av mine foreldre. Tilslutt ble det 20 mål dyrket mark. Det ble dyrket forskjellige kornprodukter, grasfrø, poteter og en kjøkkenhage med grønnsaker. De forskjellige sorter skogsbær ble til syltetøy og saft, mens sopp derimot ble lite brukt. I Elvåga ble det fisket gjedde, lake, abbor og mort. Dessuten drev de med bier og kafédrift om søndagene.

Dyreholdet var som regel to melkekyr, en kvige og to kalver. Dermed kunne de også levere litt smør til meieriet. I tillegg kjøpte de to griseunger om våren som ble slaktet til jul. Hesten var uunnværlig. Den ble også brukt i skogen; Ole H. Stang (far) var sesongarbeider for Skogvesenet, hvor skogforvalter Messelt var sjefen hans. Når de trengte okser, måtte de til Bjørndalen. Kua ble leid om åsen og kom ned ved «Dammen» (ved nordenden av Elvåga).

På Mariholtet hadde ingen bygninger innlagt vann, elektrisitet eller telefon. Vann ble båret i bøtter fra Elvåga eller fra brønnen. Til belysning ble det brukt parafin. Telefon var det mulig å benytte på Branntårnet om sommeren. Denne telefonen var plassert på Sarabråten om vinteren, men ble flyttet til Branntårnet så snart det kunne bli fare for brann i skogen. Når det trengtes strø til fjøset, tok de med seg sekker og rodde til Thoresplassen, der det var sag. Det hendte også de måtte ro til Skytten for å skaffe flis.

Hvis isen på Elvåga kunne kjøres på, reiste far tidlig om morgenen for å være ved mølla på Strømmen ved syv tiden, da den åpnet. Da greide han hele jobben på

én dag. Hvis det ikke var trygg is, måtte han til Jerpseth på Oppsal. Jerpseth kjørte kornet til Strømmen mølle med bil, og far hentet melet på Oppsal noen dager senere.

Elvåga strekker seg i nord-sør retning og skiller mellom Østre Aker og Lørenskog. Det er blitt sagt at det var mye trafikk på Elvåga i tidligere tider. Mest sannsynlig tømmerdrift både sommer og vinter. På Lørenskog-siden, litt nord for den nye demningen i sundet, lå en plass som var hvilestue (kafé). Senere ble plassen leid ut som hytte, kalt Ihlehytta. Leietakerne hadde båt og annet utstyr på Mariholtet, da veien fra Oslo ble kortere på den måten enn å gå om Ellingsrud.

Folket på Mariholtet måtte være nøyssomme og mest mulig sjølhjulpne på flere områder. De fleste måtte jo være det før i tiden. Når det var én time og ett kvarter til nærmeste butikk, og dessuten lite med penger, var det nødvendig å greie seg mest mulig selv uten andres hjelp. «Mariholten»

Laura Therese Stang

etterlot seg et lite verkstedhjørne i båthuset. Det samme hadde han gjort i stand innerst i fjøsgangen. En lest for fottøy og verktøy for hårklipp lå i hjørneskapet i stua. Som ganske ung gikk Ole H. i skomakerlære. Det han hadde lært kom godt med på Mariholtet. Therese hadde tilfeldigvis som ung lært å lage skomakertråd, «bekka-tråd».

På grunn av denne kunnskapen kunne de reparere hesteselen og skotøyet raskt, men iblant måtte de kjøpe deler i Oslo eller få det hele reparert av andre. Therese (mor) kjøpte en brukt symaskin med hånd sveiv for kr. 30. Den ble mye brukt. Dagligtøyet fikk ofte hard slitasje og derfor ble det mye lapping. Ingen skulle gå med hull på

«Hytta» (bolighuset vårt) og båten veltet ved vika. Bildet er tatt fra vannkanten.

klærne. Hesten måtte Ole H. i blant sko selv, men han kjørte regelmessig til smia på Ulven der en veldig flink smed drev på. Dit kjørte han også med gårdsredskapen som måtte repareres. Hårklipp ble det også behov for, og det tok Therese seg av. Hun friserte både far og meg, men selv måtte hun til frisør i Oslo.

De syntes begge at de fleste gjøremål gikk forholdsmessig greit. Det var større og bedre bolig som var det første målet. Dernest var det innlagt vann og lys. Telefon var lengre fram i tiden.

I neste nummer kommer *del III Krigen og skolegang*